

Taboor

L. FORTIN

1968

ŠL. 12

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TAVOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—:—

TAVOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—:—

TAVOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—:—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—:—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 965.927

—:—

NAROČNINA: Južna Amerika 600 pesov, odn. enakovrednost v dolarju; U. S. A. in Kanada 3.50 dolarja letno; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; evropske države 2 dolarja

—:—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

—:—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA

Sveta noč, blažena noč... Ta božajoči napev stoletne krščanske tradicije slovenskega naroda je zadnjič donel v vsej svoji globoki pomenilnosti, ko so še slovenski domobranci od razkošne ljubljanske stolnice do najbolj skromne hribovske cerkvice skupaj z dušnim pastirjem, ki je bil z narodom živo povezan v njegovi največji stiski, slavili novorojenega Boga miru, dobrote, ljubezni in pravice. Tudi zato, da bi se bogastvo božične milosti zopet razlilo v vsej razkošnosti preko naše nepozabne domovine, preživeli slavnih domobranskih junakov kličemo: Svobodni sveta, združite se! Za Boga — Narod — Domovino!

Tabor

*Bog in narod, pravdi stari
znova mora v boj!*

(Domobranska pesem)

Diciembre 1968

BUENOS AIRES

December 1968

NAVIDAD

La Nochebuena es la más bella fiesta familiar y en especial para la familia campestre.

Al atardecer tañen las campanas de la iglesia y la familia se congrega en esos instantes para el rito de la bendición.

El jefe del hogar encabeza el grupo que va por todas las dependencias de la casa desparramando incienso y agua bendita a la vez que reza en voz alta una plegaria que los suyos contestan con unción.

Luego al salir de la casa van a los establos y ruegan a Dios que en esta noche bendiga a las gentes y al ganado.

Todos se vuelven a reunir junto al pesebre; dejan oír bellas y viejas canciones navideñas. La madre prepara la cena y juntos aguardan la medianoche.

Los más pequeños comienzan a preparar las antorchas que alumbrarán la marcha por los helados senderos del bosque hacia la iglesia. En ésta es todo más solemne que de costumbre. Los conocidos se encuentran y se desean felices fiestas sinceramente.

Y así con inmenso amor todos aguardan el nuevo día que trae la grata nueva de recordar al mundo una vez más que hace tantos siglos en un humilde pesebre nació Jesús, el Redentor.

OB 25-LETNICI GRČARIC IN TURJAKA

Delegati krajevnih odborov DSPB TABOR, zbrani na 12. letnem ob-
čnem zboru Zveze DSPB TABOR, v Milwaukee, Wisconsin, USA, dne 31.
avgusta, 1968,

sprejemamo

ob spominu na padle soborce iz Grčaric in Turjaka, ki so pred 25 leti položili
svoja življenja na oltar svobode, sledečo

R E S O L U C I J O :

1. Največja tragika borcev z Grčaric in Turjaka je v dejstvu, da so
umirali ločeno, vsled umetno zgrajenih svetovnonazorskih pregrad, ki so
ločevale slovenski narod in njegovo mladino v času med obema vojnama.
Bili pa so združeni v smrti.

2. Komunistično sodstvo je na Grčaricah in Turjaku pokazalo, da ne
dela nobene razlike med borci ene in druge skupine. Tako smatramo tudi mi,
da je nadaljevanje ideološkega boja proti komunizmu doma in po svetu
možno samo v enotnem nastopu vseh borcev, ki niso in nočejo biti vezani
na kakršnokoli strankarsko disciplino.

I.

ZDSPB TABOR zato združuje vse nekdanje in sedanje protikomunisti-
čne borce iz vrst

- a) slovenskih četnikov prve in druge ilegale,
- b) pripadnikov edinic in postojank Vaške straže,
- c) Slovenskega domobranstva,
- d) Slovencev, ki so se kjerkoli in v kakršnihkoli enotah borili proti
komunizmu.

Pravico do polnopravnega članstva v organizaciji pa imajo tudi vsi
tisti Slovenci, ki so

- a) sodelovali ali še sodelujejo v ideološkem boju proti komunizmu,
- b) bili v času revolucije premladi za aktivno sodelovanje v oboroženih
edinicah,
- c) sinovi ali bratje padlih ali še živih borcev,
- d) kot ameriški vojaki veterani korejske ali vietnamske vojne.

Občni zbor s ponosom ugotavlja, da je večina članov organizacije iz
vrst Slovenskega domobranstva, kar je v skladu z zgodovinskim dejstvom,
da je večina teže boja proti komunizmu v Sloveniji bila na ramenih Sloven-
skega domobranstva, ki je v tem boju doprineslo tudi največje žrtve.

II.

Občni zbor nadalje potrjuje, da so nameni organizacije:

1. skrb za invalide, bolnike in starše padlih borcev, ki so pomoči potrebni,
2. zbiranje zgodovinskega materiala o revoluciji v Sloveniji,
3. nadaljevanje ideološkega boja proti komunizmu.

Točki 1) in 2) tega programa sta predvsem internega značaja in slovenska javnost je ta del našega programa podpiranje invalidov in sirot podprla z velikim razumevanjem, za kar ji izrekamo javno zahvalo.

S točko 3) svojega programa, pa se organizacija dejansko vključuje v življenje slovenske politične emigracije.

Pri tem ugotavljajo delegati sledeče:

1) Slovenska politična emigracija je po skoraj 25 letih še vedno brez enotnega vodstva in enotnega programa:

2) Resolucija, sprejeta na 10. občnem zboru ZDSPB TABOR, v Torontu, leta 1966, ki je pozivala na odpravo razlik med posameznimi političnimi skupinami slovenske politične emigracije, je sicer vzbudila široko zanimanje in razpravo, ostala pa je v glavnem neizpolnjena.

3) Potreba po takem zbližanju pa je danes bolj aktualna kot kdajkoli prej, zato občni zbor PONAVLJA svoj poziv z 10. občnega zbora v Torontu leta 1966.

4) Zveza DSPB TABOR bo po svojih močeh nadaljevala s prizadevanji za tako zbližanje in bo podprla vsako predstavniško telo, ki bi bilo sestavljeno na osnovi takega zbližanja.

III.

Občni zbor nadalje ugotavlja, da je v smislu točke 3) programa organizacije, nujno pozvetiti čimveč pažnje razvoju v domovini, ker je njena svoboda in svoboda slovenskega naroda slej ko prej najvišji smoter in želja organizacije.

ZDSPB TABOR pri tem ugotavlja:

1) Da je v domovini sprožen proces liberalizacije političnega življenja ter da tega procesa vsled splošnih teženj prebivavstva in gospodarske zmede, ne bo več mogoče ustaviti.

2) V tem procesu tudi leži — v danih okoliščinah — najrealnejše upanje, da bo sedanji režim slednjič zrušen in da bo vzpostavljena resnična politična svoboda, z vsemi državljanskimi svoboščinami.

ZDSPB TABOR odklanja vsako diverzantsko delovanje ali nasilno, neodgovorno poseganje v ta razvoj v domovini. Bo pa organizacija:

1) budno spremljala sedanji in bodoči razvoj v domovini,

2) tolmačila ta razvoj domači in tuji javnosti,

3) iskala pota in načine, da Slovencem doma in po svetu pove resnico o revoluciji v domovini, v letih 1941—45.

- 4) vztrajala na odločnem in brezkompromisnem stališču do tistih posameznikov, ki nosijo krivdo za zločine izvršene v tej revoluciji in zlasti za zverinski pokolj Slovenskega domobranstva v letu 1945.

IV.

ZDSPB TABOR ne misli živeti le na lavorikah padlih in ne le v preteklosti, temveč se hoče s sodobnimi metodami boriti proti komunizmu za svobodo slovenskega naroda.

Organizacija podpira težnje slovenskega naroda po svobodi, odklanja pa vsako spravo ali sodelovanje s komunističnimi zločinci.

Priznanje zločinov in svoboda slovenskemu narodu so naše minimalne zahteve.

V.

Občni zbor ZDSPB TABOR iskreno pozdravlja vse Slovence, ki jih bo ta resolucija dosegla in jih prosi, da po svojih močeh podpro prizadevanja te organizacije.

Rev. I. L.

ADVENTNA MISEL

Prav gotovo je bil silno žalosten oni dan, ko sta Adam in Eva spoznala svoj greh v raju in bila kot predstavnika vsega človeštva izgnana iz raja. Toda kljub žalosti in obupu onih dni, je zablestel nad svetom svetel žarek: obljuba Odrešenika, ki bo zopet obnovil prijateljstvo med Bogom in človeškim rodом.

To je bil začetek prvega adventa — prvega pričakovanja Odrešenika. Dolga tisočletja je izvoljeno ljudstvo molilo, prosilo in upalo, da bi Odrešenik prišel, jih rešil in spravil z Bogom. Adventni dnevi nas spominjajo tega pričakovanja.

Kadarkoli govorimo o adventu — prihodu Gospodovem — navadno mislimo na Božič, rojstvo Gospodovo — ali pa na prihod Kristusa na sodni dan, ob koncu sveta. Oba ta dogodka sta silno živo opisana v svetem pismu in tako globoko utisnjena v naša srca, da sploh ne slišimo opomine svetega Pavla, da je sedaj čas zveličanja, sedaj čas prihoda Gospodovega, sedaj čas, da odložimo dela teme in si navedemo božje svetlobe, navedemo Gospoda Jezusa Kristusa.

In ravno tu je usodna napaka nas vseh. Nočemo razumeti, da je pravi advent vsaki dan našega življenja — ne samo Božič in sodni dan, Kristus prihaja k nam in v svet vsak dan.

Kristus prihaja k nam najprej po milosti, ki ni nič drugega, kot božje življenje v nas. Pa mi odklanjamo to milost, jo ne cenimo, ker jo pač

ne moremo vnovčiti v banki. Materialne stvari nas tako okupirajo, da duhovnih sploh ne vidimo. In tako Kristus ne more k nam.

Bog prihaja k nam po molitvi. Pa se mi zdi, da tega prihoda tudi ne vidimo. Ni časa za molitev, smo preveč zaposleni s svetom, z družabnimi obveznostmi, reša kolena se nočejo več upogniti v tihi molitvi in pogovoru z Bogom. Tako tudi ta prihod Boga k nam ostane neviden, prezrt.

Bog prihaja k nam v zakramentih, v vseh, posebno pa v svetem obhajilu, kjer se osebno popolnoma združimo z Bogom. Kaj ni čudno, koliko jih je med nami katerim že obhajilna miza popolnoma tuja. Saj morda pridejo ob nedeljah k božji sužbi, toda domov gredo popolnoma prazni, Boga, ki je prišel k nam, pustijo v cerkvi. Tudi ta advent, ta prihod Boga je puščen ob strani.

Bog prihaja k nam v vsaki daritvi svete maše, vsaka sveta maša je novi Betlehem, nova zadnja večerja, nova kalvarija. In koliko jih je, ki jim ta skrivnost nič ne pomeni, čeprav bi udeležba pri sveti daritvi morala biti naša največja čast, največja odlika in privilegij. Mnogi tudi tega prihoda Gospodovega ne vidijo.

Kristus prihaja k nam po Cerkev, ki ni nič drugega kot skrivnostni Kristus živeč med nami in mi smo del tega Kristusa, udje njegovega mističnega telesa. Celotno zdravje vsakega telesa zavisi od zdravja njegovih udov. In tako je tudi v Cerkvi. Lepota, moč, zdravje, pomen in ugled Cerkve v svetu zavisi od članov, od nas. Tako bi bilo res na mestu vprašanje: kakšen član Cerkve pa sem? Zdrav, bolan, delaven, poln navdušenja in ljubezni do Cerkve, ali pa morda popolnoma suha veja, brez vsakega sadu. Cerkev nima popolnoma nič od mene, sem mrtev član. Tako ni čuda, da Cerkev — Kristus živeč med nami — ne more uveljavljati.

Po še na nekaž ne smem pozabiti: Kristus prihaja v svet osebno po meni. Saj se tega nisem jaz izmislil, Kristus sam pravi: ti si drugi Kristus. Ko nas ljudje gledajo, opazujejo, tehtajo, ali morejo vedno reči: Poglej ga no, on je res Kristus živeč med nami. Ali naše besede, naša dejanja, naše misli res povsod oznanjajo Kristusa? Vidite, zakaj se Kristus, Njegov nauk in Njegova ljubezen ne more uveljavljati v svetu? Pred 2000 leti so ljudje videli in poslušali fizičnega Kristusa, toda danes je to nemogoče, odšel je k svojemu Očetu. Vendar Kristus je pustil na svetu tebe in mene in mišva naj ga predstavlja v svetu. Kaj smeva oba reči, da ga res predstavlja? Če ga ne, potem ovirava prihod Kristusa v svet.

Sedaj morda vidimo, da advent ni samo pričakovanje Božiča ali sodnega dne, advent je prihajanje Boga med nas vsaki dan našega življenja. Kako prav ima sveti Pavel, ko trdi, da je sedaj čas našega zveličanja, sedaj čas prihoda Gospodovega, sedaj čas sprejeti Gospoda in ga dati drugim, ki ga ne poznajo.

Tako pravi advent — pravi prihod Gospodov zavisi od tebe in mene. Upam, da ga ne bva prezrla.

PRVI DECEMBER 1918

„Slovenci, Hrvati in Srbi so obkoljeni s stoletnimi sovražniki. Vsak od teh si želi razpad naše države in vsi se veselijo naših preprirov, ker ti slabijo državo. V dandanašnjih mednarodnih razmerah bi Srbija, Hrvatska in Slovenija — ako bi bile samostojne — bile lahek plen svojih sosedov. Male države ne morejo biti več samostojne...“ (Iz pisma iz domovine)

Jugoslovanska misel je vznikla iz spoznanja, da so balkanski Slovani povezani po rasi, usodi, narodni kulturi, podobnosti jezika in stoletnem sužnjevanju raznim tujcem. Ti elementi so močnejši od verskih razlik, od razlik v kvaliteti in količini inteligence jugoslovanskih narodov. Mnogo naših velmož je videlo jedro ne samo jugoslovanstva kot misli in ideologije, temveč tudi kot državno realizacijo istih v svobodni Srbiji oz. črni gori, v Banški Hrvatski, v jugoslovanski državi znotraj habsburške monarhije (trializem), pa tudi v zvezi svobodnih balkanskih slovanskih republik. Vsaka od teh štirih koncepcij je imela v svojem času svoje upravičene razloge in tudi kritike. Toda ideja, jugoslovanska misel, je bila vsem skupna.

V prvem desetletju dvajsetega stoletja se je jugoslovanska ideja okrepila, a zmanjšalo se je število koncepcij bodoče jugoslovanske države. Vzroki tega so v glavnem: ofenziva Avstro-ogrske na Balkan, krepitev Srbije po spremembi dinastije in izpodrivanje jugoslovanske misli v Bolgariji, kjer je na dvor prišla nemška dinastija. Aneksijska kriza je pa tudi zapustila svoje posledice.

Drugo desetletje tega stoletja skrči južnoslovansko misel na jugoslovansko in postavlja Srbijo kot edino kvalificirano jedro bodoče jugoslovanske države. K temu so pripomogle zmage Srbije v Balkanskih vojnah in vse večja vrenja med Srbi in Jugoslovani v Herceg-Bosni. S sarajevskim atentatom potrka jugoslovanska misel na vrata Evrope ter resno opozarja nase! To je že definitivna sprememba: od lokalne ideologije predre jugoslovanstvo v svetovno politiko! Ko je še 7. decembra 1914 Srbska Narodna Skupščina proglasila v Nišu zedinjenje Srbije s svojimi rasnimi brati iz Avstro-ogrske monarhije za svoj vojni cilj, je postalo jugoslovanstvo državna politika.

Ves vojni čas je v tem znamenju.

Maja 1915. leta ustanovijo jugoslovanski emigranti Jugoslovanski odbor v Londonu. Marca 1917. leta zahteva Črnogorski komite v Parizu zedinjenje Črne gore s Srbijo in ostalimi jugoslovanskimi področji na avstro-ogrskem teritoriju. Maja 1917. leta zahtevajo jugoslovanski poslanci v Dunajskem parlamentu nezavisno jugoslovansko državo pod habsburško krono

(takrat pač drugače niso mogli). Dne 20. julija 1917 sledi Krfska deklaracija o zedinjenju vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno državo.

6. oktobra 1918. leta se ustanovijo na vseh jugoslovanskih področjih avstro-ogrske monarhije Narodni sveti (Narodna veća), katerih cilj je državno-politični obračun z dvojno monarhijo. 29. oktobra odpove Hrvatski Sabor državno unijo z Avstro-ogrsko in proglasi svoj pristop k Narodnemu veću Jugoslovanov na področju dvojne monarhije. 1. novembra pooblasti Centralno Narodno veće, kot samostojna država na področju Avstro-ogrske Jugoslovanski odbor v Londonu, da ga mednarodno predstavlja. 3. novembra zahteva Narodno veće mednarodno priznanje od zaveznikov, toda prizna ga samo Srbija. 9. novembra 1918. leta je objavljena v ženevi skupna izjava Srbije in Narodnega veća o ustanovitvi skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev. 24. novembra sklene Centralni odbor Narodnega veća zedinjenje s Srbijo. 25. novembra izglasuje Narodna skupščina v Podgorici priključitev Črne gore h Kraljevini Srbiji. 27. novembra pridejo odposlanci Narodnega veća v Beograd. In 1. decembra 1918 je končno proglašena prva jugoslovanska država Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Prvi december je torej eden najvažnejših datumov dolge in mučne zgodovine Južnih Slovanov, in naj se zgodi karkoli, ta dan je že zgodovina in ne more biti niti omadeževan niti pregnan v pozabo. Prvi december je zgodovinsko dejstvo, pa če nam je prav ali ne!

Nihče ni nikoli cenil naroda po eni sami generaciji, ki je obremenjena s politično blaznostjo in političnimi zločini, prav tako tudi ne moremo presojati zgodovine tega naroda po njej in njenih hudodelstvih.

Vsi dobro vemo, da pot do 1. decembra 1918 ni bila z rožicami posuta in da je pozneje bila hoja še težja. Vemo pa tudi, da so poleg naših slabosti in nezrelosti ter ozkih političnih gledanj na tako stanje stvari vplivali tudi mogočni zunanji faktorji, v prvi vrsti naši sosedje, tako mali kot veliki, katerim ni šla v račun, in jim še danes ne gre, naša osvoboditev in zedinjenje. Prvi december je jasen odgovor tako na vse, kar je pri nas malenkostnega, kakor tudi na vse kalkulacije, ki so se pletle, in se še pletejo, okrog nas in na naš račun. In to je pozitiven odgovor.

Od prvega Prvega decembra poteka petdeset let — pol stoletja! Ustanovljena s svobodno voljo svojih narodov, je bila država leta 1941 razbita. Razbili so jo njeni sovražniki — tujei, proti volji njenih narodov. Vkljub dvojnemu trpljenju med vojno, je bila Jugoslavija kot država po vojni obnovljena, nadaljuje svojo zgodovinsko pot, se drži kot država in gre naprej: vkljub svoji nenarodni družbeni ureditvi, vkljub komunistični internacionalnosti. Vse to pa je samo dokaz več, da je državna stvarnost močnejša in več, kot trenutno razpoloženje.

Jugoslavija je zgodovinsko dejstvo, kot država je bila ustanovljena 1918. leta in je zgrajena na mnogo trdnejših temeljih, kot to morda izgleda. Če, z ozirom na trenutno razpoloženje ene generacije primerjamo isto z

zgodovino, vidimo, da so vprav temelji države, ki so močni in pravilni, ne pa njene nadzemske konstrukcije in notranje ureditve, kajti te često propadejo.

Prvi december bo, če mi to hočemo ali pa ne, še naprej osvetljeval, kot bakla v temni noči, edino možno življenjsko in zgodovinsko pot Južnim Slovanom in jim bo vedno pomagal, da v izbiri med dobrim in zlom, izberejo dobro.

P. B.

HOČEMO POPOLNO SVOBODO

Četrto stoletje je poteklo, odkar so pod navalom komunističnih partizanov in ognjem italijanskih topov omahnili v smrt slovenski četniki na Grčaricah in nato vaški stražarji na Turjaku.

Danes sta nam ta dva dogodka odmaknjena, da o njih lahko razmišljamo ne le z bolečino v srcu, temveč tudi s trezno presojo in odkritimi ugotovitvami, iz katerih moremo napraviti tudi gotove zaključke.

Ključ do celotnega razvoja v takozvani Ljubljanski pokrajini ob času razpada Italije septembra 1943, je v usodi četniškega odreda na Grčaricah. Ta odred naj bi bil jedro ilegalne jugoslovanske vojske v domovini ter je bil sestavljen po veliki večini iz aktivnih častnikov, pripadnikov slovenskega Sokola in članov tkzv. Narodne legije, nacionalistične organizacije akademikov in študentov.

Po sporazumu, ki je bil sklenjen nekaj mesecev popreje, bi se morala temu odredu postopoma pridružiti večina pripadnikov Vaških straž, odnosno vse edinice Vaških straž v trenutku kapitulacije italijanske vojske. Ta sporazum pa ni bil nikdar izveden, ker je vodstvo večinske stranke sklenilo pripadnike Vaških straž obdržati na položajih in jih ni poslalo v ilegalo iz svojih ozkih strankarskih ozirov. Ta usodna odločitev je toliko bolj pomembna, če pomislimo na to, da po 25 letih isti krogi, ki so preprečili izvedbo tega sporazuma, nenadoma zagovarjajo mnenje, da bi morali vsi protikomunistični borci v ilegalo.

Ker obljubljenega moštva iz edinic Vaških straž ni bilo na teren, se je četniški odred premaknil v smeri proti Gorskem kotarju, da pričaka prihod 500 srbskih četnikov pod poveljstvom majorja Slavka Bjelajca in s to enoto ustvari zaželeno jedro ilegalne jugoslovanske vojske v Sloveniji.

Srbi so res prispeli do Broda na Kolpi, komaj dan hoda od Grčaric; dogodki pa so jih prehiteli in partizani so z italijanskim orožjem razbili Grčarice ter preprečili srbskim četnikom vstop na slovenska tla.

Moštvo Vaških straž pa je bilo poslano na grad Turjak, kjer je po tednu dni intenzivnega obstreljevanja z italijanskimi topovi moralo položiti orožje. Tako se je z odločilnim porazom plavih in belih zaključilo prvo obdobje komunistične revolucije v Sloveniji.

Po brutalni likvidaciji ujetih protikomunistov in zlasti še po najsramo-tilnejšem kočevskem procesu, ki je prava karikatura sodnega postopka in vsega, kar spada pod pojem pravosodja, je v protikomunističnem taboru prevladalo prepričanje, da je možen le enoten nastop proti takozvani Osvo- bodilni fronti. Iz tega prepričanja je zrastle Slovensko domobranstvo, dasi- ravno so še vedno obstajali tudi četniški odredi.

Več kot te lekcije pa nam Grčarice in Turjak, žal, nista dala.

Po Grčaricah in Turjaku bi namreč ne smelo priti do Vetrinja. Odgo- vorni ljudje bi že leta 1943 morali vedeti, da so se zavezniške simpatije iz političnih razlogov odvrnile od generala Mihailovića na Titove partizane in zato je bila predaja italijanskega orožja partizanskim enotam popolnoma logična posledica italijanske kapitulacije; pa je, kot vse kaže, nihče ni jemal v misel.

Protikomunistični tabor je šel po Grčaricah in Turjaku tudi slepo preko vpitja komunistične propagande, da gre v njegovem primeru za zločinsko kolaboracijo z okupatorjem ter se je vse preveč zanašal na „zveze z Lon- donom“ in na to, da bodo slovenski predstavniki v tujini z uspehom tolma- čili domači razvoj zavezniškimi voditeljem.

Seveda je bilo težko in verjetno tudi skoraj nemogoče, prepričati za- padne zaveznike o tem, da v Sloveniji ne divja osvobodilna vojna, temveč komunistična revolucija. Nedopustno, tragično in usodno pa je bilo, da je bil protikomunistični tabor na podlagi teh namišljenih „zvez“ prepričan, da bodo zapadni zavezniki pravilno informirani o razvoju ter da se zato ni potrebno ozirati na kričanje komunistične propagande.

V okoliščinah, v katerih se je znašel slovenski narod, je bil način boja proti komunizmu edini možen in realen. Četniški odredi, Vaške straže in kasneje Slovensko domobranstvo so v polni meri in s popolnim uspehom do- segli vse vojaške uspehe, do kraja pa je odpovedalo politično vodstvo, ki položaju enostavno ni bilo kos; in posledica je bilo — klanje v Kočevskem rogu, Teharjih, Podutikom in drugod.

Četrto stoletje je poteklo od teh dogodkov, boj pa se nadaljuje. Grobovi grčariških četnikov in turjaških brambovcev so nam za vselej neznani, na pokopališču vernih duš na Cardon road pa leži s cvetjem zasuta gomila „najmlajšega med junaki“, ki je morda samo prvi kažipot do novih Grčaric, do novih Turjakov...

Če smo doslej molčali, moramo spregovoriti; če smo strahopetno šep- etali, moramo odslej dvigniti glas; če smo doslej govorili, moramo odslej vpiti našo zgodbo v svet in za svet: **Hočemo svobodo! Popolno, neomejeno in nedeljivo. Hočemo socialno pravičnost, izvirajočo iz srca, ne iz partijskega diktata; in hočemo enakost za vse in vsakogar, zase in za naš narod v do- movini!**

Samo po milosti božji smo se v svobodi lahko spominjali Grčaric in Turjaka; padlim junakom in bratom pa smo dolžni kaj več, kot samo spomin.

APOKALIPTIČNI JEZDECI

„Pod krinko, da je svobodni svet ogrožen od satanskega komunizma, koljejo vietnamske ljudske množice, morijo starce, žene in otroke, svet pa drži roke križem, moli k svojim različnim bogovom, ki pa kakor zmeraj, molče. Le z jezikom že ves čas brezupno vpije, moleduje in protestira, ko bi bila potrebna odločna dejanja, ki bi edino mogla ustaviti apokaliptični genocid nad vietnamskim ljudstvom. Z naličji demokracije svobodnega sveta, kakor si jih je nadela severnoameriška imperialistična velegospoda, z blagoslovom katoliškega kardinala Spellmana, in nobelovca Johna Steinbecka, z miselnostjo teksaškega divjega zahoda in velemestnega alcaponskega gangsterstva, razsajajo pobesneli yankijski apokaliptični jezdeci po južnem in severnem Vietnamu ter spreminjajo deželo bednih vietnamskih množic v krvavi hipodrom njihove smrti.“

Tako se je v sobotni prilogi ljubljanskega „Dela“, 17. februarja, razpisal dramaturg **Bratko Kreft**, ki potem nadaljuje:

„Kakor v časih Mussolinija in Hitlerja, ki se je pri svojih zločinskih dejanjih obsedeno skliceval na božjo previdnost, je s človekokletnim blagoslovom kardinala Spellmana, začel ameriški plutokratizem že pred leti križarsko vojno zoper vietnamsko ljudstvo, zato, da ga križa...“

„In to mesarsko klanje,“ nadaljuje Kreft, „se godi zdaj že več let pred očmi vsega sveta, ki sicer protestira in poziva ameriško vodstvo k miru, a doslej še vedno brez uspeha. Ali je pri vseh teh krvavih dejstvih, pri vsem morilskem in političnem cinizmu čudno, če so celjski dijaki prekipeli in nosili med drugim tudi napis: Oswald, kje si?“

In nato: „Krvava farsa je tem večja, če se spomnimo, da so prvokrat razglasili človeške pravice l. 1776 v ameriški deklaraciji neodvisnosti, ko so se revolucionarni predniki današnjih reakcionarjev upravičeno uprli zoper kolonializem, ki ga je izvajal takratni britanski imperializem.“

In potem postavlja Kreft vrsto dramatičnih vprašanj:

„Ali se mora vsaka ideja izroditi, vsak humanizem prevreči v protihumanizem in zločin? Ali je tudi temu kriva le peklena dialektika družbenega procesa, ki je po mnenju nekaterih neogibna? Ali ni tako sklepanje krvavo mehanistično, pa naj bo idealistično ali materialistično?“

Bratku Kreftu je mogoče šteti v dobro samo to, da se je komunistične revolucije v Sloveniji udeležil kot „kulturnik“, to je, da ni kot nekak apokaliptični jezdec divjal preko slovenske zemlje. Njegovo današnje pisanje je seveda treba smatrati samo kot člen v verigi komunistične propagande, ki enači ameriško intervencijo v Vietnamu s Hitlerjevo okupacijo Evrope.

Ker pa že govori o vojaškem in političnem cinizmu, moremo njemu in vsem njegovim pajdašem postaviti prav ista vprašanja, kot jih navaja on sam:

Ali se res mora vsaka ideja izroditi? Ali je bilo res potrebno, da se je takozvana „osvobodilna vojna“ v domovini prerasla v socialno, beri komunistično revolucijo? Po kakšni „peklenski dialektiki družbenega sistema“ je bilo potrebno umoriti tisoče Slovencev, kakšen humanizem je narekoval komunističnim partizanom zmetati v ogenj Mauserjevo družino, z nedoletnimi otroki vred? In po kakšnem krvavem mehanističnem sklepanju je slovenska partizanska vojska v mesecu juniju 1945 z brzostrelkami morila zvezane slovenske demobrancel v Kočevskem Rogu, Teharjih in Podutikom, dokler jih ni v enem mesecu poklala 15 tisoč?

Kreft zaključuje s sledečo oznako Russelovega sodišča: „Pravno ni in tudi noče biti... pač pa je nekaj več: raziskuje, sodi in obsoja v imenu človeške vesti, ki jo hkrati poziva in obuja, kjer je žal ni.“

Amen. Tudi slovenska komunistična vest bi potrebovala „prebujenja“!

—e—m

OBREKOVANJE BEGUNCEV

V zadnjih letih pogosto slišimo, kako se je doma vse spremenilo in kako liberalen je postal komunistični režim. Meje so na stežaj odprte, ljudje javno kritizirajo zavoženo gospodarstvo in vsak begunec lahko nemoteno pride domov na obisk. Take in podobne izjave so danes na dnevnem redu.

O liberalizaciji sedanjega režima smo že marsikaj zapisali; toda zdi se, da je k gornjim izjavam in mišljenju potrebno pojasnilo, ako hočemo stvari res gledati iz prave perspektive.

Gotovo drži, da so doma nastale spremembe. Drži tudi, da se navadno nobenemu, ki pride domov, ne zgodi nič hudega ali pa nič več kot to, da tega ali onega morda pokličejo na milico in ga povprašajo po tej ali oni osebi v emigraciji in o delovanju posameznih emigracijskih skupin. Redki so tisti, ki po povratku točno povedo, kaj vse je hotela milica od njih vedeti. Vendar je tu in tam le slučaj, da za taka vprašanja zvemo, in da tako vemo, da tajna komunistična policija presneto dobro zasleduje vse, kar se dogaja v vrstah emigracije.

Zavedati se pa moramo, da so komunisti sila elastični in da znajo svojo taktiko vedno temeljito spremeniti in jo usoglasiti razmeram, času in okoljem primerno. S tem pa seveda ni rečeno, da so komunisti popustili od svojih ciljev in da se morda celo spreobračajo in da bi s časom morda lahko postali neke vrste demokratje. Kdor kaj takega misli, ta ne pozna bistva svetovnega komunizma in ne njegove silno spretne taktike.

Zavedati se moramo, da so danes na oblasti v glavnem še vedno tisti komunisti, ki so organizirali in izvedli komunistično revolucijo. Liberali-

zacija, vsaj kot izgleda na zunaj, pa sta diktirala čas in prav posebej do skrajnosti zavoženo gospodarstvo, ki ga režim ne more rešiti ne s petletkami, ne z novimi reformami, ne z rotacijo funkcionarjev na odgovornih položajih. Gospodarstvo more reševati le trdna in zdrava valuta, katere pa v Titovem carstvu ni.

Ni torej slučaj, da so danes meje Jugoslavije na stežaj odprte in da so turisti tam bolj dobrodošli, kot kjerkoli drugje na svetu. Turisti prinašajo zdravo valuto v deželo in vsaj do neke mere mašijo luknje zavóženemu gospodarstvu.

Povrhu vsega tega je v 20 letih po vojni doma zrastle nova generacija. Ta generacija nima veliko ali nič smisla za komunistično propagando in še manj za toliko opevane „pridobitve narodnoosvobodilne borbe“. Mlada generacija skuša misliti po svoje in išče svoja pota ter se pri tem presneto malo briga, kaj bo rekla oblast in kaj tajna policija ali bratovščina organizirana v „zvezi komunistov“. To mišljenje mlade generacije je še prav posebno prišlo do izraza v zadnjem času. Zato študentovske demonstracije, zato nezadovoljstvo med delavstvom, zato tudi vedno večji odtok delovne sile v inozemstvo.

Problemi in razpoke v rdečem carstvu so vedno globlji in zato ni čuda, da tudi nekatere „podgane“ že gledajo, kako bi našle ugodno priliko, da zapuste potapljajočo se barko.

Pravijo, da je vpliv emigracije na razvoj doma neznaten, če sploh obstoji, zato da so komunisti zadnja leta, vsaj na zunaj, pustili emigracijo popolnoma pri miru, kot da ne eksistira.

Tako se zdi na zunaj; od znotraj gledano pa je malo drugače. Vsa leta komunistična špijonažna služba pazljivo zasleduje in je na tekočem o vsem, kar se zunaj dogaja, ne da bi to kje javno povedali ali priznali. Toda, kadar kdo le preveč zunaj zagrmí proti njim, tedaj ga skušajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi diskreditirati in onemogočiti, poslužujoč se prav istih trikov in metod kot nekoč med revolucijo. Oblast ni nikoli in nikoli ne bo tolerirala svobodno mislečih tendenc, ki bi še bolj razjedale že itak trhlo komunistično zgradbo.

Zato sedi profesor Mihajlov še vedno v ječi, zato je bilo zaplenjenih cel kup kulturnih revij, zato je prepovedano širjenje knjige „Slovenija včeraj, danes in jutri“. Vsi ti ukrepi pa seveda niso in ne bodo zavrli vedno večjega hotenja po resnični svobodi.

Partija to dobro ve in skuša z novimi metodami in navideznim popuščanjem pomiriti nemirne duhove, kajti za vsako ceno hoče ostati na oblasti. Istočasno pa vzpodbuja stare revolucionarje na obnovo sovraštva in napadov na tiste, ki so se proti komunistom borili. Ni torej slučaj, da v zadnjem času veliko beremo v slovenskem kom. časopisju o „vojnih zločincih“, o kolaboraciji med vojno in vsem mogočem in nemogočem na račun protikomunistev.

Te je treba diskreditirati, jih umazati in prikazati v najslabši luči, da ne bi imeli kakšnega vpliva na nezadovoljneže doma. Taka je odredba partije.

Prav je, da Slovenci v svobodnem svetu pazljivo zasledujemo današnji razvoj doma, prav, da tudi mi s sodobno taktiko razkrivamo komunistično oblast in da dajemo moralno oporo hotenju po svobodi. Na drugi strani pa je nujno, da vemo, kaj oblast misli o emigraciji, da si ne bomo delali utvar, da so komunisti kaj pozabili, ali da bodo oni zbrisali iz nas naš protikomunistični značaj.

Kulturno-prosvetni zgodovinski zavod v Ljubljani „Borec“ je v svoji izdaji TV-15, pred nedavnim prinesel poleg drugih klevet tudi tale odstavek:

„...Nekateri begunci so se v tujini na tak ali drugačen način „znašli“. Nekateri so že med vojno zbirali dragocenosti in jih spravljali na varno, drugi so obogateli s pomočjo dela za kako tujo obveščevalno službo, tretji so se izkazali s špekulacijo, ki so se je naučili že kar med vojno, ko so kot okupatorjevi hlapci imeli zanjo obilo priložnosti.

...In so začeli prihajati k nam. Najprej tisti, ki jim ni bilo kaj posebnega očitati, ali ki se za njihova dela ni preveč natančno vedelo. Ko se je med begunci razvedelo, da so te prve lastovke srečno prišle nazaj, so začele prihajati „težje ribe“.

...Ali naj zato, ker je minulo od konca vojne že 23 let, pozabimo zločine in zamižimo pred zločinci? Odgovor borcev NOV je nedvoumen: Nikoli ne bomo pozabili! Zato terjamo odgovor na mučna vprašanja...“

Zdi se, da je vsak komentar k gornjem izvlečkom nepotreben; toda pomislimo na tole:

Po komunističnem mnenju in njih oceni so vsi begunci izrodek človeštva, brez poštenja, brez znanja, brez koristi komurkoli. Seveda ti rdeči ptički ne bodo priznali, da je ravno obratno res, to je, da so se begunci plasirali v svetu izključno s svojim delom in s svojo poštenostjo. Zato imamo danes begunce-profesorje na vseh mogočih velikih univerzah po svetu, zato imamo begunce-znanstvenike, zato izredno uspešne podjetnike in strokovne delavce. Ne vemo pa za nikogar, ki se bavi s špekulacijo ali vrši kakršnokoli špijonažno službo.

Navedeni reviji, borcem NOV in piscu članka **tov. Pavlinu** pa povemo, naj kar pomete pred svojim pragom tam je špekulacije toliko, da kar mrgoli, tam zločincev, tam delomrznežev. In če zanje ne vedo, jim bomo imena ponudili mi. Obenem pa naj si izprašajo kosmato in zločinsko vest, pa bodo ugotovili, da so prav partijski izkoriščevalci in špekulanti krivi gospodarskega poloma, krivi brezposelnosti in gorja.

Begunci smo ostali poštene in si s poštenim delom služimo kruh in se presneto malo menimo, kaj govore in pišejo komunistični zločinci, s katerimi mi ne bomo vodili — dialoga.

P. B.

Samo še gospodarstvenik – in nič več...

Med novicami iz Slovenije smo prebrali tudi članek, ki ga je pod naslovom *Iluzije vrhov politične emigracije* objavilo ljubljansko *Delo* z dne 5. septembra 1968.

Vsebina članka je v splošnem stara pesem komunističnih propagandistov: emigracija se je po večini prelevila v ekonomsko emigracijo in uredila svoje odnose do matične države — kljub prizadevanju tistih in takih ljudi, ki „so kot okupatorjevi protiljudski eksponenti v najtežji zgodovinski preizkušnji slovenskega naroda njegove interese izdali in bili na čelu kvislinške idejne, politične in vojaške fronte proti narodnoosvobodilnemu in revolucionarnemu gibanju slovenskega naroda. S to svojo dejavnostjo so se sami izključili iz slovenske demokratične družbene skupnosti in na tem dejstvu ne morejo spremeriti ničesar niti desetletja, ki so med tem potekla... Nekateri prvaki slovenske politične emigracije bi radi pozabili na to dejstvo. Spremenili so svojo taktiko in se odpovedali nasilnim akcijam ter skušajo po drugih potih, v zavezištvu z najreakcionarnejšimi silami na svetu, doseči svoj stari cilj. Kako je sicer mogoče drugače razumeti njihovo nenadno zanimanje za procese nadaljne demokratizacije našega družbenega življenja, njihovo nenadno skrb za mesto in vlogo slovenskega naroda in njegove republike v jugoslovanski državni skupnosti in njihovo nenadno željo, da bi sodelovali v razpravah o naših aktualnih družbenih problemih? — “

Sledi ugotovitev, da se ti ljudje *predajajo gotovim iluzijam* in da *pozabljajo na svojo politično preteklost*.

„Mi pa ne bomo pozabili na njihovo kvislinško vlogo in delo med vojno ter na njihove reakcionarne naklepe v povojnem obdobju. S takimi ljudmi in takimi organizacijami ni možen in dopusten nikakršen politični dialog.“ — —

Že ob hitrem prebiranju članka, ki je podpisan z malima črkama - *bl* -, smo ugotovili, da je zanimiv predvsem zato, ker je sploh bil objavljen, in pa zato, ker ni podpisan s polnim imenom pisca. Gotovo namreč je, da ta članek predstavlja neko določeno, več ali manj uradno stališče, in pa, da je bil napisan z nekim posebnim namenom.

Tega namena nam kajpak ni bilo težko ugotoviti...

Nekateri izmed emigrantskih listov so namreč že objavili, da se je v poletju mudil v Ljubljani dr. Ciril Žebot — eden izmed vrhov slovenske politične emigracije.

Po londonskem Klicu Triglava (Sept. 1968) povzemamo, da dr. Ciril Žebot sam pravi, da si je po obisku Češko-Slovaške zaželel

„...ustaviti se za nekaj dni v Ljubljani, da primerjam silnice, stopnje in oblike razvoja na Češkem in Slovaškem z onimi v Sloveniji in Jugoslaviji. — V Ljubljani sem imel priložnost za strokovne razgovore z izvedenci pri slovenskem Institutu za gospodarska raziskavanja. Razgovori so se tikali sedanjega stanja slovenskega gospodarstva in poteka gospodarskih reform ter pripravljanja dolgoročnega programa za razvoj Slovenije. — Poleg omenjenih strokovnih razgovorov, sem v Ljubljani obiskal bolnega očeta svoje žene, prižgal svečo na grobnici dr. Korošca in dr. Kulovca na Navju ter na grob Franceta Casarja v šmarjah pri Grosupljem. Poromal sem tudi na Brezje, da se spomnim tudi vseh tistih, katerih grobov nisem našel, in prosil za lepšo bodočnost slovenskega naroda.“

Emigrantski vrh, ki „se vdaja iluzijam in pozablja na svojo kvislinško vlogo med vojno“, je torej dr. Ciril Žebot... —

Ta incident je vsekakor najzanimivejši izmed vseh, kar jih je emigracija doživela, in bo gotovo izzval poplavo razprav, mnenj, kritike in obtožb.

Razumljivo! .. Eden najvidnejših emigrantskih predstavnikov, avtor knjige, ki je bila v domovini uradno prepovedana, gre sam v sredo levjega brloga ter tam s strokovnjaki (!!) razpravlja o načrtu za dolgoročni gospodarski razvoj Slovenije (še vedno pod komunističnim režimom!), se nato spet vrne — v emigracijo... in šele tedaj ga uradna ali poluradna gospoda iz Ljubljane opozori na to, da se vdaja iluzijam, ker tudi desetletja niso izbrisala njegove medvojne oznake! — —

Prostor nam ne dopušča česa več, kot samo nekaj načelnih ugotovitev.

Ne mislimo se spustiti v neko slepo obtožbo dr. Cirila Žebota. Res pa je, da pretežna večina slovenske emigracije te njegove „visoke politike“ ne more razumeti, še manj sprejeti. — Dr. Ciril Žebot je s tem obiskom zapravil ves kapital, ki si ga je mogoče pridobil z izdajo knjige **Slovenija včeraj, danes, jutri**. Izpostavil je sebe in vse svoje somišljenike kritiki in napadom, ki bi si jih lahko prihranil, ter s tem dejanjem prenehal biti eden izmed „vrhov“ slovenske politične emigracije.

Dr. Ciril Žebot bo vsekakor v bližnji bodočnosti prostovoljno ali pod splošnim pritiskom kritike moral podrobneje razložiti svoj obisk v Ljubljani storil pa bo nedvomno veliko uslugo ne samo slovenski emigraciji, ampak Slovincem sploh, če čimprej javno pove, da je samo še ameriški gospodarski strokovnjak — in nič več...

KOČLJIVO VPRAŠANJE

Malo, oziroma skoro nič ni v našem časopisju zapisanega o ekumen-skem razvoju v katoliški cerkvi. Zelo koristno in tudi potrebno pa bi bilo, da bi naši strokovnjaki o tem kaj več spregovorili in od časa do časa v svobodnem časopisju razlagali posamezne dogodke in razvoj. Taka razlaga bi bila koristna in potrebna zlasti tistim Slovencem, ki žive izven slovenskih naselij in nimajo prilike, da bi se o dvomljivih zadevah pogovorili s sloven-skim duhovnikom.

Poleg drugih stvari, marsikoga danes moti zadržanje Vatikana do raz-nih totalitarnih režimov; zlasti še zadržanje do komunističnih držav.

To je težko in kočljivo vprašanje. Zato bi bilo prav, o tem vprašanju spregovoriti in ga pravilno osvetliti.

Nekatere slovenske begunce in tiste ljudi doma, ki so zaradi komunizma mnogo trpeli, motijo navidezno odlični odnosi med Rimom in Titovo vlado. O teh odnosih je pisalo svetovno časopisje in tudi slovenski verski list „Družina“.

Na prvi pogled in od daleč gledano, je pristrčnost teh odnosov res čudna in mnogim nerazumljiva ali vsaj nejasna. Težko je razumeti in oce-niti ta navidezno prijazen odnos, ako ne poznamo podrobnosti in ozadja. Le strokovnjaki bi mogli dati izčrpno razlago in celotno zadevo osvetliti s prave perspektive.

Ako pazljivo zasledujemo in razčlenimo razvoj odnosov med cerkvijo in vladami posameznih držav, nam postane jasno, da ima Vatikan en sam namen: Pomagati cerkvi povsod na svetu, da bo mogla čim uspešneje vršiti svoje duhovno poslanstvo. Da je temu tako, nam zgovorno kaže tudi nasled-nji primer.

Kardinal Eugene Tisserant, dekan kardinalskega zbora, se je pred ne-davnim mudil na uradnem obisku v Jugoslaviji. Povsod, kjer je hodil ta znani 84-letni cerkveni princ, je bil deležen najlepših sprejemov. Akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu ga je imenovala za „dopisnega“ člana, sestel se je s Titom na Brionih in razgovarjal se je s številnimi predstav-niki srbske pravoslavne cerkve in zlasti s patriarhom Germanom. Jugoslo-vansko časopisje je dnevno poročalo o potovanjih in razgovorih kardinala in vsi komentarji so bili polni hvale kardinala. Večina komentarjev je ozna-čila kardinala Tisseranta kot eno najprominentnejših osebnosti na svetu. Pripomniti je pri tem treba tudi to, da doslej jugoslovansko časopisje še ni nikdar tako obširno poročalo o kateremkoli visokem cerkvenem predstavniku.

Zopet se bo kdo vprašal: Zakaj vendar ta obisk in zakaj vsa ta pri-jaznost?

Dvoje stvari nam daje odgovor na taka in podobna vprašanja: Kardi-nal Tisserant je že dolgo častilec hrvaškega škofa Josipa Juraja Strosma-

jerja. — Druga stvar pa je sestanek s patriarhom Germanom, ki je nedvomno velikega pomena v duhu sedanjega ekumenizma.

Kardinal je ob svojem obisku ponovno poudaril, da je škof Strosmajer bil pionir ekumenizma, saj je znano, kako se je trudil, da se izboljšajo odnosi med katolicizmom in pravoslavljem.

Zdi se, da je Vatikan izbral ravno Jugoslavijo za laboratorij interreligijskega sodelovanja s pravoslavljem. Razlogov zato je gotovo več; toda najvažnejši je gotovo ta, da sta obe cerkvi v Jugoslaviji številčno približno enaki. Obe sta igrali zelo važno vlogo v narodni zgodovini in obe imata močno oporo v ljudstvu. Iz tega jasno sledi, da ne ena, ne druga cerkev nima strahu, da bi s sodelovanjem mogla kaj zgubiti. Liberalnejše zadržanje režima je to zблиžanje med obema cerkvama samo olajšalo. Jugoslovanska vlada je tem razgovorom in sodelovanju naklonjena, ker očitno vidi v takem zблиžanju možnost boljšega sožitja med Srbi in Hrvati. Z drugo besedo: tudi komunisti so mišljenja, da bi sodelovanje med cerkvami moglo utrditi državo.

Vsaka stran ima torej svoje lastne cilje in razloge za poglobitev odnosov. Izboljšanje odnosov med cerkvijo in državo pa še ne pomeni priznanje komunizma, kot tudi prijazno zadržanje vlade do cerkve ne pomeni spreobrnjenje.

V ozadju je torej mnogo globljega in važnejšega, kot more dojeti in doumeti priložnostni opazovalec. Prav pa bi bilo, da o tem pišemo in debatiramo, da se nam ne bo treba razburjati zaradi stvari, ki jih ne poznamo dobro.

- e - k

POLITIČNA IZOLACIJA V SLOVENIJI?

Med našimi dnevniimi novicami, ki jih prejemo iz domovine, smo prebrali tudi kratke odlomke iz članka **Kdo se boji narodnosti**, ki ga je v ljubljanskem dnevniku objavil Dimitrij Rupel. Članek je vreden več kot same omembe v dnevnih poročilih, ker se nanaša na vprašanja, ki bistveno prizadevajo slovenski narod v domovini in do kraja zanimajo slovensko politično emigracijo v svetu.

Povod za ta članek je dalo odprto pismo sarajevske revije Lica predsedniku Zveze mladine Slovenije, Janezu Kocjančiču. Zveza mladina Slovenije je namreč na svojem kongresu, kot pravi poročilo, prva pričela izvajati načelo, ki je bilo stavljeno na 8. kongresu Zveze mladine Jugoslavije, da morajo biti organizirane nacionalne, narodnostne Zveze mladine v posameznih republikah, ki se nato vključijo v Zvezo mladine Jugoslavije. Proti temu doslednemu izvajanju je torej protestirala sarajevska revija Lica.

Seveda gre pri tem za komunistično organizacijo, ki je še vedno pod nadzorstvom partije; vendar se v domovini pojavlja toliko razpok v partij-

ski strukturi, da je ta najnovejši incident nemogoče smatrati za brezpomembno prerekanje partijskih funkcionarjev.

Rupel po uvodnih informativnih pripombah pravilno ugotavlja, da si naroda ni več mogoče predstavljati v smislu nekih čitalniških pojmov, in pa, da je zgodovina narodovi usodi zapisala počasno umiranje. Pravi: „Narod je tu, obstaja, živi in noben dekret ga ne more izbrisati!“ V svojih nadaljnjih izvajanjih zavrne tako partikularizem, kot tudi načelni internacionalizem.

Pri partikularizmu je jasen: „Za partikularizmom a la Zedinjena Slovenija stoje klerikalci, ki imajo svoje konkretne politične načrte.“

„Za internacionalizmom pa stoje ti ali oni pristaši nadnacionalne politike, ki bi hoteli, da bi nečiste račune plačala federacija z zavezanimi očmi.“

Tu je seveda Ruplovo izrazoslovje bolj komplicirano in nedvomno dela čast človeku, pri katerem se je učil, pa ga zdaj z njegovim lastnim slovarjem — kritizira. Med „te in one pristaše nadnacionalne politike“ internacionalizma je namreč treba prišteti glavnega filozofa jugoslovanskega komunizma Edvarda Kardelja, za katerega ni nobena skrivnost, da ga slovenski ljudje v domovini smatrajo za preveč centralistično usmerjenega.

Tudi sicer je Ruplov, odnosno Kardeljev slovar zanimiv, ker po svoje izkrivlja dejstva, odnosno se izmika točnejšim oznakam ter svoje misli skriva za plaščem učenih a'i neobičajnih izrazov.

Medtem ko je sedanje prizadevanje za avtonomijo komunistične Slovenije nazvano samoupravljalno gibanje, je skoraj identično prizadevanje predvojne slovenske politike, o.č.n. sama težnja po Zedinjeni Sloveniji označena za **partikularizem**, ki mu je pripisan nek negativen prizvok. Enako je stalinistični centralistični komunizem označen za **načelni internacionalizem** menda z namenom, da bi bralci sami ne vedeli, kakšna je ta pošast, ki preti slovenskemu narodu v domovini.

Tudi ko Rupel prehaja na osnovno vprašanje slovenskih odnosov do federacije — če že ne do jugoslovanske države same —, se drži v nekem oklepu izumetničenih izrazov, ki gotovo ne pripomorejo k boljšemu razumevanju njegovih pogledov. „Če poudarjamo slovenske nacionalne potrebe, poudarjamo samoupravne pravice Slovenije in nujnost njene pravičnejše participacije v pripadajočem ji dohodku.“ — Stara pritožba torej, da so davki kot jugoslovanske reke; Vse teče proti jugu, drži še danes.

„Toda to ni nacionalizem,“ pravi Rupel. „Ne borimo se za kulturno ali ekonomsko izolacijo, temveč za aktivnejšo participacijo. Ni važno, koliko institucij bo imela Slovenija v svojem naročju; važno je, koliko bodo te institucije pomenile v federalnem merilu.“

Rupel verjetno namenoma sploh opušča misel, da bi se mogli Slovenci boriti tudi za politično izolacijo. To vprašanje pa je prav zaradi te opustitve toliko bolj zanimivo.

Gre res samo za težnjo po aktivnejši **participaciji**, torej po aktivnejšem sodelovanju pri zveznih odločitvah; ali pa je v resnici v ozadju nek **nacionalizem**, kot to namiguje sarajevska revija Lica? Ruplov članek skuša

potrditi mnenje, da v današnji Sloveniji sicer prevladuje neko hotenje za čim večjo vlogo slovenskega življa pri splošnih jugoslovanskih vprašanjih, da pa ni mogoče govoriti o kakih izolacionističnih ali celo separatističnih težnjah.

Toda njegova opustitev izraza „politična izolacija“ pušča gotove dvome. Zato lahko slovenska emigracija še naprej mirne duše debatira, ali so Slovenci doma še za Jugoslavijo, ali pa si želijo popolnoma samostojno slovensko državo...

II KNJIGI „SVETI URH“

R. S.

Resnica o Sv. Urhu

Celotna obtožba, zapisana v knjigi „Sv. Urh“, nanašajoča se na delovanje tamkajšnje domobranske posadke, stoji in pade z odgovorom na vprašanje: Je ali ni takozvana „Osvobodilna fronta“ predstavljala neko oblast v Sloveniji med okupacijo?

Odgovor je seveda jasen: OF je bila zgolj orodje revolucije ter ji je oblast zagotovil šele uspeh te revolucije. Ta uspeh pa nikakor ni bil sankcioniran s strani slovenskega naroda, temveč je bil izključno produkt mednarodnega političnega razvoja ob koncu svetovne vojne.

To dejstvo je nekako potrdil Josip Vidmar, ki je — po lastni izjavi — knjigo „pregledal“; ne dvomi pa o njeni zgodovinski vrednosti. Vidmar nato prehaja na resnično ozadje te knjige: obtožbo Katoliške Cerkve v Sloveniji in posebej v tzv. Ljubljanski pokrajini.

*

Osvobodilna fronta je bila politična veja slovenskih, odnosno jugoslovanskih partizanskih enot. Kot taki ji je seveda pripadala neka politična avtoriteta; toda tudi ta avtoriteta je bila odvisna od političnega odn. mednarodnega statusa komunističnih partizanov v Jugoslaviji.

Ženevska konvencija, — ta tolikokrat prekršena pogodba, ki pa je edino pravno merilo v tem vprašanju, — predvideva, da mora vsaka oboje-rožena skupnost, ako hoče imeti status VOJSKE, izpolniti gotove pogoje:

- 1) imeti mora svojega vrhovnega poveljnika. Partizani so po Titovem nastopu izpolnjevali ta pogoj;
- 2) imeti mora enotno uniformo ali vsaj skupen razpoznavni znak ali kokardo. Rdeča zvezda na partizanskih triglavkah, je izpolnjevala tudi ta pogoj;

- 3) taka oborožena skupnost se mora vojevati V SMISLU DOLOČIL ŽENEVSKE KONVENCIJE. Ta določila pa predvidevajo vojevanje proti oboroženemu sovražniku in ne pobijanje civilistov in še manj pobijanje pripadnikov lastnega naroda. V tej točki partizanski odredi v Sloveniji in ostali Jugoslaviji gotovo niso izpolnili pogojev ženevske konvencije, zato jih ni bilo mogoče smatrati za VOJSKO, temveč za navadne TOLPE, proti katerim je bil odpor upravičen. Upravičenost tega odpora najlepše potrjuje pričujoča knjiga sama, saj so v njej naštetna imena ljudi, ki jih je „vojska“ pomorila, predno je vstal en sam oborožen vaški stražar ali četnik.

Pa tudi ženevska konvencija sama opravičuje tak odpor v svojih določilih, po katerih je dovoljeno, da ostane na svojem mestu policija in žandarmerija okupirane dežele ter da pod nadzorstvom okupacijskih sil skrbi za red in mir v deželi.

V smislu teh določb je Slovensko Domobranstvo mogoče smatrati za policijo odn. žandarmerijo, kot jo omenja ženevska konvencija. Ti oboroženi oddelki so po veliki večini služili v stalnih postojankah, njihovi pripadniki so bili domačini in niti ena sama najmanjša edinica se ni borila nikjer izven slovenskih meja.

*

Štefanija Ravnikar-Podbevškova v svoji knjigi „Sv. Urh“ navaja celo vrsto „zločinov“, ki naj bi jih zagrešila domobrantska posadka pri sv. Urhu nad Dobranjami.

Največji argument proti verodostojnosti njenega pisanja je pač v dejstvu, da so današnji komunistični oblastniki čakali 21 let, predno je bil objavljen „dokumentarni material“ o teh grozodejstvih, ter da je bila ta naloga prepuščena navadni podeželski učiteljici, ki je celotno storijo obdelala na način, ki bi ga odklonilo vsako nepristransko sodišče na zapadu kot navaden „hearsay“ — govorice.

Ni namen tega članka spuščati se v podrobnosti in zavračati navedbo za navedbo. To morda niti ni potrebno. Dve dejstvi pa izpadeta že pri površnem pregledovanju knjige (a la Vidmar):

- 1) vse „žrtve“ tega demobrantskega divjanja so bile globoko zapletene v delovanje komunistične Osvobodilne Fronte. Ali je bilo to „delovanje“ istovetno z interesi slovenskega naroda ali ne, je odveč dokazovati;
- 2) na 632 straneh je avtorica orisala „zločinska in zverinska dejanja“ kakega pol ducata vaških stražarjev odn. domobrancev s postojanke pri sv. Urhu. To so bili „zločinci“, ki so na videz brez kakega razloga odpeljevali ljudi k sv. Urhu in jih pobijali, pa ves čas svojega delovanja niso skrivili lasu osebi, za katero so marsikaj vedeli in sumili, to je Štefaniji Ravnikar-Podbevškovi, učiteljici na sostrški šoli, oddaljeni od sv. Urha za dober streljaj!

Podbevškova tudi vztraja na stari teoriji, da je v letih 1941-1945 v Sloveniji šlo za „osvobodilno vojno“, medtem ko danes ljudje na mnogo višjih položajih odkrito priznavajo realnost „socialistične“, beri: **komunistične revolucije**. Ta zastarela teorija ji tudi narekuje, da obsoja vsako nasprotovanje komunistični Osvobodilni fronti in ga smatra za zločin.

Mimogrede (str. 604) ji tudi uide pripomba o partizanskem „naglem sodišču“ v Teharjih pri Celju. Samo delovanje tega „sodišča“ presega vse njene navedbe v knjigi sv. Urh.

Neodgovorjeno ostaja tudi vprašanje, zakaj je uradna komisija prenehala z odkopavanjem trupel 15. novembra, ko pa se je to tolikaj pričakovano odkopavanje pričelo komaj 14 dni popreje, dne 29 oktobra 1945! Podbevškova navaja, da je bila večina trupel „nepoznana“; v resnici je bilo med temi nesrečniki verjetno največ takih, ki so jih pobili — partizani sami.

In slednjč še najbolj zanimiva ugotovitev: Podbevškova na strani 28 navaja, da je šef policije v Ljubljani, **Lovro Hacin** od svojih podrejenih zahteval, da „tajnih pripornikov ne vodijo v nobenem seznamu“. Kdo so bili „tajni“ priporniki?

Osvobodilna Fronta je imela vsa leta okupacije odlične in učinkovite zveze s ključnimi predstavniki okupacijskih oblasti, tako italijanskih, kot nemških. Te zveze so bile gotovo bolj zanesljive in učinkovite, kot pa zveze protikomunističnega tabora z okupatorskimi predstavniki. Številni komunistični funkcionarji so uživali ne le zaščito s strani okupatorskih oblasti, temveč tudi preferenčno postopanje, če so se le znašli v zaporu.

Ti, z okupatorjem povezani in od okupatorja zaščiteni agentje OF, pa so bili seveda tudi najbolj brezobzirni v svojem divjanju proti nekomunističnim Slovincem. Nekaj jih je bilo obsojenih in odstranjenih ter kot „tajni“ priporniki niso bili navedeni na seznamih.

To je vsa resnica o sv. Urhu.

Zveza in krajevni odbori

DSPB—TABOR

ter konzorcij, uredništvo in uprava revije
želijo vsem soborcem za

BOGA — NAROD — DOMOVINO

in vsem svobodoljubnim Slovincem in Slovenkam v zdomstvu
in domovini

vse blagoslove božje za božič in novo leto,

ki naj nam prinese zdravja, moči in prave volje, da bi združeni
na vseh področjih uspešno delovali za svobodo, ki nam je vsem
skupen poglobitni cilj.

NOV MEJNIK V RAZVOJU ORGANIZACIJE

Letošnje leto je poteklo v znamenju 25-letnice dogodkov v Grčaricah in Turjaku. Glavni odbor ZDSPB TABOR je zato smatral, da je treba tej obletnici dati poudarka tako z delom organizacije same kot take, kakor tudi na nek zunanji način, ki bi poudaril pomen te obletnice in obenem služil kot merilo preteklosti in vodilo za bodočnost.

Iz tega razloga se je odbor odločil, da priredi slovesno proslavo teh dogodkov v mestu Milwaukee, v ameriški državi Wisconsin, kjer že vsa leta deluje krajevno društvo, dejansko najstarejša edinica Zveze.

Milwaučani so si pred dvema letoma kupili lep park, ki so mu dali ime Triglav park; in s tem je bil dan tudi pogoj za večdnevno proslavo, združeno z letnim občnim zborom organizacije.

Celotna prireditev je odlično uspela, predvsem po zaslugi krajevnega odbora ZDSPB TABOR, ki ga vodi soborec Franjo Mejač — in pa po zaslugi velikega števila članov in prijateljev iz Clevelanda, ki so se je udeležili. Udeležba Clevelandčanov je posebne omembe vredna. Skupno je dospelo iz Clevelanda 75 oseb, večinoma borcev, ki so se pripeljali z dvema avtobusoma. Razdalja ni ravno majhna, saj je vožnja trajala skoraj osem ur. To in pa dejstvo, da je celoten izlet trajal tri dni, kaže na veliko požrtovalnost članstva iz Clevelanda. Prišli pa so v Triglav seveda tudi številni Slovenci iz Milwaukeeja, Waukegana, Chicaga, Detroita, dalje iz Kanade, iz Windsorja in Hamiltona.

V soboto, 31. avgusta, ob 6 zvečer se je pričel občni zbor, ki ga je vodil predsednik ZDSPB TABOR, Milan Zajec.

Letošnji občni zbor je bil „vmesni“ občni zbor, torej ni bilo volitev novega odbora, pač pa so bila podana poročila o stanju posameznih referatov. Osrednje poročilo je bilo poročilo Tiskovno-zgodovinskega referenta Franceta Gruma, ki je sveža izvajanja ilustriral s skioptičnimi slikami.

Občni zbor je razpravljal tudi o gotovih problemih organizacije ter izglasoval tozadevna navodila Glavnemu odboru, nato pa je sprejel obširno resolucijo, ki je, povečujoč vse delo občnega zbora spominu junakov iz Grčaric in Turjaka, obsegla preteklost, sedanost in bodočnost organizacije, obenem pa se obrača tudi na slovensko emigracijo s pozivom k čimprejšnjemu skupnemu nastopu.

Po občnem zboru, so se pričele slovesnosti ob priliki 25-letnice Grčaric in Turjaka. Zbrane borce in prijatelje je pred spominsko kapelico kratko nagovoril duhovni vodja organizacije č. g. France Gaber, nato pa je z molitvijo in prižganimi svečami krenila dolga procesija proti prvi postaji — Grčarice. Kot pred leti v Clevelandu, je bil tudi ta pogled na vrsto prižganih luči nekaj nepozabnega. Pri postaji Grčarice je bil izveden kratek,

učinkovit program. Glavni govornik je bil g. **Dimitrije Kralj** iz Milwaukee, brat enega od padlih četnikov-Sokolov.

Od Grčaric je spreved krenil do naslednje postaje — **Turjak**. Tu je imel slavnostni govor stotnik **Ludvik Kolman**. Ob zaključku njegovega govora je pričelo deževati, zato je procesija namesto pred kapelico, zavila nazaj v dvorano triglavskega parka, kjer je bila sobotna svečanost zaključena.

Tu je treba posebej omeniti izredno učinkovito recitacijo 21. psalma, ki jo je podal **Jože Dovjak** iz Clevelanda.

V nedeljo dopoldne se je vreme zjasnilo in father **Gaber** je daroval spominsko sv. mašo ob najlepšem sončnem vremenu. Asistiriral mu je pater **Klavdij**, župnik v Milwaukee.

Pred mašo je predsednik **Milan Zajec** položil venec Zveze, **Ivan Drčar** je položil venec Jugoslovanskega Sokola v Severni Ameriki, inž. **Popović** pa venec Srbskih Dobrovoljcev. Po maši je zbrane nagovoril inž. **France Grum** iz Rochesterja, New York.

Ostali del nedelje je bil posvečen prijateljskim pogovorom in obujanja spominov starih znancev. Popoldne so bile pred kapelico še litanije, ki so jih vodili father **Gaber**, pater **Klavdij** in prof. dr. **Jože Gole**. Zvečer, ko se je spuščal mrak na Triglavski park, pa je clevelandska skupina odpoštovala v Lemont, k očetom frančiškanom.

Prisrčno slovo je pokazalo, da smo v Milwaukee resnično dosegli nov mejnik v razvoju organizacije. Ljudje se niso mogli ločiti drug od drugega. Slednjič sta avtobusa le odpeljala med petjem in pozdravljanjem.

V Lemontu sta clevelandsko skupino kljub pozni uri pričakovala pater **Fortunat Zorman** in pater **Danilo**. V ponedeljek, 2. septembra je father **Gaber** v cerkvi Marije Pomagaj daroval sv. mašo, nato pa je krenila procesija na grob škofa-mučenika dr. **Gregorija Rožmana**. Tu je bil položen venec, father **Gaber** pa se je pokojnega spomnil s kratkim nagovorom in molitvijo za pokoj njegove duše in za duše vseh tam pokopanih oo. frančiškanov.

Po kosilu smo se poslovili tudi od Lemonta in okrog 9 zvečer je skupina prispela nazaj v Cleveland. Dnevi so minili, spomin pa še dolgo ne bo obledel.

||Tako je dostojno minila proslava 25-letnice Grčaric in Turjaka, poseben pečat pa ji je dalo še dejstvo, da je prav za to proslavo izšel prvi zvezek *Matice mrtvih*, ki bo nekaka „Bela knjiga slovenske protikomunistične emigracije“ in bo gotovo služila kot temelj nekega bodočega raziskovanja in ocenjevanja dogodkov v naši domovini med zadnjo svetovno vojno.

||Naj bi bil duh, ki nas je povezal v treh dneh v Milwaukee, še dolgo živ med nami in naj nas vodi tudi v bodoče po poti, ki jo hočemo in moramo hoditi: Bog — Narod — Domovina!

Dragi soborci:

Zaradi osebne preobremenjenosti sem podpisani naprosil glavni odbor, da loči zgodovinski referat od tiskovnega. Oba referata sta dokaj zahtevna, zato je res težko, da ena oseba vodi oba. Odbor je prošnjo načelno sprejel, ako najde osebo, ki bi referat vodila. Zadeva je urejena in zato Vas danes obveščam, da bo tiskovni referat v bodoči poslovni dobi vodil g. Marjan Jakopič. Njegov naslov je:

Marjan Jakopič
29424 Armadale Avenue
Wickliffe, Ohio 44092
U. S. A.

Z borževskim pozdravom
vdani
France Grum
Zgodovinski referent

ARGENTINA

25. obletnica smrti notranjskih junakov.

V nedeljo, 8. septembra je bila v Ateneo Don Bosco v Ramos Mejía, (Argentina), sveta maša združena s proslavo v počastitev spomina padlih vaških stražarjev.

Sveto mašo je daroval č. g. Janko Mernik ob veliki udeležbi rojakov iz Loža, Blok, Cerknice, Begunj. Tudi Rakovčani, Logačani in Borovničani so bili zastopani.

Po sveti maši je bila spominska proslava, ki jo je začel g. Janez Špeh z naslednjimi besedami: „Pri tej skromni proslavi se oddolžujemo spominu naših dragih prijateljev — vaških stražarjev, ki so pred 25 leti padli pod komunističnimi strelji, braneč svojo zemljo — v Pudobu, Grahovem, Blokah in Begunjah, po vsej Notranjski — od Snežnika do Cankarjeve Vrh-nike! — Tem junakom, predhodnikom slovenskega domobranstva, in vsem žrtvam, ki so jih komunisti zločinsko poklali v tistem času, — je posvečen ta trenutek.“

Sestre Zajčeve so prisrčno zapele „Slovenija, tvoja zemlja je sveta“. Sledili sta recitaciji iz Šalijevega speva „Rodni zemlji,“ ki ju je podal g. Perharič in Balantičeva „zasut usta,“ ki jo je recitirala gdč. Marija Tomažević. Prof. dr. Srečko Baraga je nato v krasnem spominskem govoru prikazal one strašne čase pred 25 leti, v katerih so naši ljudje umirali kot žrtve komunističnih zločinov in okupatorskih pušk.

Iz domovine je prišla žalostna vest, da je umrla gospa Helena Škrjanec roj. Bizilj, mama našega glavnega urednika. Ob nenadomestljivi izgubi izreka TABOR g. Adolfu Škrjancu iskreno sožalje!

Prav tako je v Ljubljani umrla gdč. Desanka Dimnik, sestra našega vztrajnega sodelavca Dušana Dimnika. Tudi njemu izreka TABOR svoje sožalje.

Čibej Pavle – 60-letnik

V društveni kartoteki je zapisano, da se je dne 29. decembra 1908 rodil v Zapužah pri Ajdovščini sedanji 60 letnik Pavle Čibej.

Kot zavedni slovenski sin je moral še mlad zapustiti svoj rodni kraj, zaseden po Italijanih. Naselil se je kot mnogi primorski rojaki v Maribor, kjer si je vstvaril svoj dom. Tu je Pavle deloval v raznih slovenskih organizacijah v nemškutarskem Mariboru. Ko so Nemci l. 1941. zasedli Slovenijo tudi Pavletu ni bilo prizanešeno. Z ostalimi Slovenci je bil on preseljen v Bosno. Ko je dobil dovoljenje za vseelitev v Ljubljansko pokrajino se je vrnil v Slovenijo. Mobiliziran je bil od partizanov in ko je spoznal, da se za krinko osvobodilne fronte skriva komunizem je pobegnul od partizanov in se je javil v ravnokar ustanovljeno slovensko domobranstvo.

Pri domobrancih je kot sanitejec v skupini dr. Graparja obiskoval vse domobranske postojanke in tako sva se prvič srečala v Novem mestu. Pri umiku domobranske vojske je spremljal transport ranjencev, ki so ga partizani v Jesenicah zajeli in pobili. Pavletu je uspelo pobegniti preko Brezja v Trzič, kjer je našel umikajoče begunce. Po dr. Janeževi opozoritvi, da se domobranci izročajo v Jugoslavijo je odšel v Italijo. Po triletnem taboriščnem bivanju se je naselil v Argentino in živi pri Liceo Militar — San Martín. Zaposlen je na državnih javnih delih kot kuhar. Kot kuharja ga najdemo na slovenskih prireditvah predvsem v San Martinu; nikdar ni odklonil sodelovanje na tako zvanih "Skuljevih veselicah" in je tudi še danes vedno pripravljen pomagati kjer ga potrebujemo.

Dragi 60 letnik Pavle nisem si mislil v Novem mestu, da se bova še kedaj srečala in da Ti bom napisal za Tvojo 60 letnico teh par vrstic. Tako jaz kot vsi od Slovenske Besede in Tabora Ti želimo obilo uspeha pri Tvojem delu — zdravja in mnogo srečnih let.

Savo

Jonec

Socijalno zavarovanje v Sloveniji

ISTI POGOJI ZA ŽENSKO IN MOŠKE

Za te zadev epoblašćena komisija Skupščine Slovenije je pod vodstvom podpredsednika Izvršnega sveta Slovenije Vinka Hafnerja na zasedanju v avgustu 1968 prišla do zaključka, da ni opravičljivih razlogov za to, da imajo ženske prej pravico do pokojnine kot moški. Do sedaj morajo ženske za starostno pokojnino imeti 35 let zaposlitve in najmanj 55 let starosti.

V kolikor bo ta ugotovitev prišla do uzakonitve, bo približno 200.000 zaposlenih žensk v Sloveniji prišlo do starostne pokojnine šele po 40 letih zaposlitve in najmanj 60 letih starosti. Pri tem bi bile izvzete le matere, ki so prisiljene prekiniti delovno razmerje. Vendar bi morale za čas nezaposlitve socialnemu fondu vplačevati ne imenovani znesek, če hočejo, da se jim za pokojnino štejejo izostala leta.

Do takšnega zaključka je ta komisija Skupščine prišla, ker menijo, da so delovna mesta, ki jih zavzemajo ženske, dokaj sodobna, in da ženska že po naravi dalj časa žive kot moški. Vsled boljših pogojev za pridobitev pokojnine, ženske povrh isto uživajo še približno 7 let dalj kot pa moški.

Vsled gornjega zaključka je samo ena vzdržala na svojem mestu 35 let. Trenutno je v našem podjetju preko 100 žensk, ki bi jih bilo treba premestiti na lažja delovna mesta, a žal, teh ni.

Ana Čukova, psiholog in strokovna sodelavka Inštituta za sociologijo in filozofijo ljubljanske univerze, je med drugim dejala: „Podaljšanje dobe za pridobitev pokojnine za ženske bi ne bilo samo ne humano, temveč tudi ekonomsko neosnovano. Stare in izčrpane ženske bi ostale na delovnih mestih samo zato, da bi si priborile pokojnino. Pokojninski fondi bi sicer pri tem imeli korist, zaželeno produktivnosti pa od takih moči ne smemo pričakovati in je vprašanje, katera delovna organizacija bi se s tem strinjala.“ — France Dolenc, delavec iz „Tekstilindusa“ v Kranju pa je dejal: „Od 1300 žensk iz naše tovarne je samo ena vzdržala na svojem mestu 35 let. Trenutno je v našem podjetju preko 100 žensk, ki bi jih bilo treba premestiti na lažja delovna mesta, a žal, teh ni.“

Pokojninski fond s svojimi milijonskimi izgubami hoče in mora nastali problem rešiti, pa naj bo to na human ali nehuman način. Pri tem pa se nihče od odgovornih ljudi ne vpraša, kako je do takega stanja prišlo. Res je, da je po toči prepozno zvoniti, res pa tudi je, (kar sam Tito vedno poudarja), da se v domovini ponavljajo vedno ene in iste napake, samo v drugi obliki.

Predvsem mlajša generacija doma, pa tudi naši ljudje v emigraciji ne vedo, današnji za to odgovorni organi pa predvsem nočejo več vedeti, kako so se po „osvoboditvi“ delile pokojnine. Zato smatram, da je popolnoma na mestu, da pregledamo prejemnike pokojnin.

Vsakomur, kdor je bil „borec“, ali pa, da so se ti gredi pri njem na

krušni peči, se je tako preživeli čas z ozirom na pokojnino računal dvojno. Tako postopanje in preganjanje sem ter tja so pač smatrali in priznali za eno od najtežjih del. Tako je vsakdo, ki je kakorkoli imel zveze s partizanstvom, prišel do najmanj 8 let službe. Po „osvoboditvi“ je velik del teh „osebnosti“ zavzel vodilna mesta v podjetjih in delno v armiji, če je le obvladal poštevanke; veliko več res ni bilo potrebno. Kdor se nikakor ne more odpovedati nazivu „tov. generalni“, je res še danes na svojem uglednem „delovnem“ mestu; ostali pa so že zdavnaj upokojeni, ker je do nedavnega za moške bil pogoj 35/55 let. Vsi ti že lepo vrsto let prejemaajo pokojnino v višini 80% svojega zaslužka v zadnjih 5 letih.

Drugi, manj prebrisani krog „borcev“ se je moral sprijazniti z manj uglednimi „delovnimi“ mesti. Kdor se nikakor ni mogel sprijazniti z delom, je po daljšem obiskovanju zdravnika zaprosil za invalidsko pokojnino in jo brez težav tudi dobil; saj se je vendar boril za boljše čase. — Pri tem nimam v mislih invalidov, ki so edini, ki več ali manj upravičeno prejemaajo pomoč delovnega ljudstva.

Tretji krog teh ljudi je že pred vojno bil zaposlen doma ali inozemstvu. V kolikor kdo ni bil ravno na vodilnem mestu in bogatel, je po vojni samo čakal, da bo prekoračil potrebno starostno dobo. Nato pa si je poiskal dve priči, ki sta potrdili, da je pred vojno res že toliko in toliko časa bil zaposlen, in že mu je pismonoša na dom nosil lepo pokojnino.

Preostane samo še majhna skupina tistih, ki se postopanju nikakor niso mogli odreči in svojo tradicijo še naprej zastopajo. Te srečujemo predvsem po gostiščih; z denarjem ali brez njega. Ko pa gostilne zaprejo, ti nekdanji „borci“ po cestah preklinjajo „svobodo“, za katero so se borili. Za to so tu in tam za kakšen mesec zaprti; nato pa spet nadaljujejo, ker se marsikateri od njih v zaporu bolje počuti kot na cesti...

Da tudi za 100% vojne invalide druge barve, ki so ostali v domovini, država ni imela in še danes nima denarja, je vsem znano. Kolikor je še živih, so še danes navezani na pomoč dobrodelnih ljudi okoli sebe in celo daleč v zdomstvu.

Razen teh, v glavnem neupravičenih izkoriščevalcev socialnega fonda, in onih nadvse „sposobnih“ ljudi na vodilnih delovnih mestih, pa je bilo istočasno v industriji zaposlene ogromno mladine predvsem s podeželja. Ti že vsa leta in še danes debelo vplačujejo v socialni fond. Koristil pa tej mladini do danes praktično ni. Na ta način je fond bil vse do nedavnega docela v stanju izplačevati pokojnino ljudem, ki nikoli nič vplačali niso.

Danes že ostareva del delovnega ljudstva, ki si je skozi dolgoletno vplačevanje pokojnino trdo zaslužil. Socialni sklad pa vsem ne more biti kos, ker je denar, ki bi ga moral vlagati v rezervni sklad, izplačal ljudem, ki niso nič, ali pa samo majhen del vplačali.

To je prvi in največji razlog za tolikšne izgube pri socialnem skladu.

Omeniti pa moramo tudi resnico, da je težko nekoga postaviti na cesto, ki je že vrsto let v enem in istem podjetju. Tako pa je predvsem mladina brezposelna in že vrsto let masovno odhaja v inozemstvo.

Število zaposlenih bo kmalu manjše kot je bilo pred 20 leti; medtem ko na eni strani število upokojevcev vidno narašča. Saj podjetja sama starejše ljudi silijo v pokoj, da bi tako za mlad kader pridobili delovna mesta, v kolikor ta niso pred likvidacijo. Tudi ta problem je zadnji čas pereč, saj so pred kratkim invalidske komisije ugotovile, da je vsak tretji kandidat za invalidsko pokojnino sposoben za delo. „Borba“ s 13. avgusta 1968 je dobesedno zapisala: „Višak zaposlenih — kandidati za penziju.“ dobro zaveda; vendar je pod režimom, ki ne dopušča opozicije, brez moči. Na drugi strani pa od njega vedno več zahtevajo. Na njegov račun žive kapitalisti, kakršnih za Zapadu ne najdemo. Do svojega imetja so prišli izključno na račun tega še danes docela revnega delavskega razreda. In prav ti birokratski kapitalisti najbolj glasno trdijo, da so — socialisti...

To so krivice, katere se gode revnemu delovnemu narodu, ki se jih

MOLITEV

*Vesoljni popotnik
čez koprneče spem goličave,
s trnjem posejane,
z velo krhko travo
grenko nasmejane.*

*Dolg je še navkreber pot,
le ti edini vodiš me
čez krvavo mrko strm,
in ko ječim
v nočeh samotnih,
napoj mi svežih kapelj
točiš na obupni mračni zubelj.*

*Upehan že je moj korak,
razbičano telo
in usahle ustne, glad v kostéh,
le žar gori mi še v očeh —
odsev nekdanjih dni.*

*Rotim Te, Tvoj berač,
roko mi zdaj podaj in moč,
ko grozni pride čas,
da povzpnem se za Teboj
nad svelli ta obzor,
okovan v vezéh,
z žebli v rokah, nogah —
s srcem v Tvojih pa dlanéh.*

Mihael

TEMA ZA RAZMIŠLJANJE

Vsi, ki hočejo prevzeti neizbežno odgovornost za bodočnost našega naroda, naj se zamislijo ob besedah, ki jih je spričo najnovejše tragedije svojega naroda ob 50-letnici samostojnosti češkoslovaške države zapisal bivši praški župan in socialistični voditelj dr. Peter Zenkl:

Kako vznemirljiva je pač bodočnost človeštva, če obstajajo državniki, ki skušajo ohraniti mir s tem, da kopljejo grobove malim narodom!

(Dr. Peter Zenkl: Pol stoletja trpljenja in upanja)

Hvala, Tito!

Če je komu to še bilo potrebno, je svetovno časopisje prineslo poročilo AP z dne 21. oktobra 1968 iz Belgrada, da je tega istega dne sam Tito v javnem govoru v mestu Prokuplje Sovjetom očital, nam pa še enkrat priznal sledečo resnico:

Naših 1,700.000 mož, žena in otrok, ki so dali svoja življenja tekom minule vojne, ne smemo pozabiti! — Bili smo prvi in edini, ki smo dvignili upor, ko so fašistične drhali napadle Sovjetsko zvezo. To je bila naša internacionalistična dolžnost!

Hvala, Tito, za to najnovejše priznanje, da ste jugoslovanski komunisti ne glede na to, kako se danes sučete, izdajalci in zločinci, ker ste bili „prvi in edini“ izmed komunistov vseh okupiranih evropskih držav, ki ste izvršili „svojo internacionalistično dolžnost“ — revolucijo samo zato, ker so „fašistične drhali napadle“ Stalinovo Sovjetsko zvezo. Samo za to ste pogнали v smrt 1,700.000 mož, žena in celo otrok!

Hvala tudi, Tito, za ta ponovni dokaz, da vsaj po Grčaricah in Turjaku za nas ni bilo drugega izhoda kot slovensko domobranstvo, in da so zato slovenski domobranci o pravem času in na pravem mestu vsemu svetu pokazali pravo pot. — Slava domobranskim junakom in njihovemu očetu in poveljniku generalu Leonu Rupniku!

Jutri bo pregozno!

Potem, ko smo prebrali, da je sam Milovan Djilas (!!!) že prosil NATO za pomoč Titu, in da so v pristanišču v Dubrovniku zasidrane enote ameriške vojne mornarice, postane na moč ilustrativen članek, ki ga je prinesel newyorški TIME (Vol. 92, Nr. 17) dne 25. 10. 1968 in v katerem pravi:

Združene države so minuli teden naredile poteze, ki znova poudarjajo njihovo vlogo skrajnega poroka za mir in varnost v Evropi. V kakršnemkoli stanju naj se že pač nahaja NATO, Sovjeti morajo računati s tem, da bo vsak nadaljni pohod proti zahodni Evropi sprožil polno silo ameriškega atomskega razdejanja nad samo Sovjetsko zvezo — in s tem tretjo svetovno vojno. Obrambni tajnik Clark Clifford je obiskal Zahodno Nemčijo in zshodni Berlin ter tam izrazil trdno zagotovilo o zaščiti Združenih držav. Nekaj dni nato je državni podtajnik Nicholas de B. Katzenbach poletel v Belgrad na razgovore z jugoslovanskim predsednikom Josipom Brozom-Titom, ki stoji pod moskovskim pritiskom. Čeprav Združene države v slučaju napada

na Jugoslavijo ne bi odgovorile tako avtomatično, kot če bi bil napaden kateri izmed zaveznikov v NATO, Johnsonova vlada vsekakor hoče Sovjete resno opozoriti na nalogo Združenih držav.

V imenu 1.700.000 žrtev Titove krvave pustolovščine za časa minule vojne v Jugoslaviji, predvsem pa v imenu mučencev iz Grčaric in Turjaka ter 12.000 po koncu vojne poklanih domobranskih junakov sprašujemo:

Se slovenski, hrvaški in srbski politiki v emigraciji (pa tudi tisti, ki bi to radi bili) zavedajo, kaj vse je za tem?

Če se zavedajo, bodo sposobni in voljni temu odgovarjajoče podrediti vse drugotne, — predvsem pa skupinske ali celó osebne interese — pogiativni dolžnosti ter najti skupni imenovalec in izbrati pravilno strategijo?

Ali pa bodo pustili, da jih bo krvavi mednarodni pustolovec še enkrat prelisičil?

Kot skromen napotek z naše strani bi jim radi osvežili samo spomin na to, da so Titovi komunisti septembrske dni leta 1943 pripravljenost nacionalnih borcev za skupen nastop proti okupatorju plačali z Grčaricami in Turjakom ter da so v proglasu Slovenskega Narodnega Odbora z dne 3. maja 1945 ponujeno roko zavrnil s pokoljem 12.000 slovenskih domobrancev...

Odgovor bi morali že poznati. — Jutri bo prepozno!

IZ PISEM

V domovini, sept. 1968.

Ob hudi reakciji domačih herojev po obisku gospoda C. Ž. je jasno, da ti še niso za popuščanje, pa čeprav jim voda že močno v grlo teče. Tudi po krepki klofuti, ki so jo dobili od svojih „vzornih“ učiteljev s podjarmljenjem češkoslovaških „tovarišev“ (po vzorcu njihovega nevmešavanja v tuje zadeve) je pa res že popolnoma jasno, kdo si dela iluzije in s kom bo opravilo tukaj delovno ljudstvo v bližnji bodočnosti. Tisti, ki imate možnosti in živite v svobodi, na delo; zavihajte rokave!

Vprašal bi vse tiste Slovence izven domovine, ki imajo možnost glede na službeno mesto, ki ga zasedajo, in na svoj položaj v družbi, naslednje: kako dolgo bomo še trpeli blatenje in skrunjenje naših najboljših mož in fantov, pomorjenih po komunističnih zločincih med zadnjo vojno in po njej brez zaslišanja in brez sodbe? Javnosti je znano, da so pomorjeni in poklani slovenski domobranec imeli za svojo sveto dolžnost in cilj braniti dom, svobodo, vero, pravičnost in enakopravnost. Do danes še ni nihče od komunističnih vodij povedal, zakaj je izvršen ta pokolj in zakaj slovenski domobranec ne bi imel pravice živeti! Kaj je zagrešil, da je bil tako zverinsko umorjen?

Ali tudi v zunanjem svetu, v emigraciji nihče ne sme imenovati kriminalca, požigalca in morilca s pravim imenom? Kaj je vzrok, da do sedaj še niso seznanjene vlade držav, ki imajo akreditirane jugoslovanske predstavnike, da so vsi ti predstavniki navadni kriminalci in zločinci, in da te morilce lastnega naroda njihovi organi sprejemajo z vsemi častmi tako, kot sprejemajo tudi predstavnike ostalih držav? Ali ti visoki državni uradniki nimajo nobene časti, ko se pozdravljajo, rokujejo in družijo s klavci in morilci? Kje je čast teh ministrov in drugih visokih osebnosti, da poslušajo s kriminalci, ki imajo na vesti na tisoče nedolžnih ljudi — poštenih in pridnih Slovencev — in ki imajo na vesti eno največjih moritev v zgodovini Slovencev?

Cvet naroda, svoje brate so pomorili; in še vedno, po več kot dvajsetih letih, blatijo nedolžne žrtve. Pomorili so branilce svobode in pravičnosti, svoje idejne nasprotnike, in njihova telesa, še na pol živa, pometali v kraške jame! Še grobov jim ne privoščijo.

Tisti, ki so se postavili v obrambo svojih domov, za ohranitev slovenstva in vere očetov, in ki so da!i vse, kar človek more dati domovini, nimajo grobov. Vojne žrtve tujih narodov imajo svoja zadnja bivališča — grobove na slovenskih tleh, na pokopališčih, ali pa imajo njihove države za svoje padle in umrle vojake posebna, svoja pokopališča na slovenskih tleh. Slovenski materi pa ni dano, da počasti spomin svojega sina, ker groba nima. Njen sin je za javnost še vedno zločinec in izdajalec lastnega naroda. V šolah se naši otroci še po dvajsetih letih „svobode“ zastrupljajo z lažmi, potvarjanjem resnice in sovraštvom.

Nacisti in fašisti so bili po vojni kaznovani za svoje zločine med zadnjo vojno. (Na procesu v Nürnbergu pa niso omenjeni vojni in povojni zločinci, ki so poklali in pobili 12.000 poljskih oficirjev in prav toliko slovenskih domobrancev. Ali niso eni in drugi zločinci? Ali je kakšna razlika? In če je temu tako, zakaj se to javno ne pove in raztolmači upravičenost formiranja in nastopa vojaških enot pri nas med zadnjo vojno: Vaških straž in Slovenskega domobranstva? Skratka, ali smo se Slovenci med zadnjo vojno sploh smeli upreti komunističnemu nasilju?

Znano je, da imamo Slovenci samo v Severni Ameriki med emigranti preko trideset univerzitetnih profesorjev in v ameriški armadi celo štiri generale. Zakaj se ti naši rojaki ne zganejo? Rekel bi, zakaj s svojim molkom potrjujejo politiko upravljalcev, kriminalcev in zajedavcev v domovini? Zakaj javno ne nastopijo ter prikažejo svetu resnico? Zakaj čakajo, ko pa imajo na dlani rezultate dvajsetletne vladavine Stalinovih učencev, ko je že do sedaj zaradi njihovega „samoupravljanja“ moralo s trebihom za kruhom v zapadne države preko 50 tisoč inženirjev, tehnikov, zdravnikov in drugih strokovnjakov ter delavcev? Tovarne se zapirajo, število zaposlenih po podjetjih se zmanjšuje na polovico in še na manj. Direktorji so bivši „borci“, napol pismeni ljudje, nesposobni, kar je tudi glavni vzrok za odhod strokovnjakov v tuje države. Naši diplomati garajo tistim, ki so v veliki meri krivi

gorja med zadnjo vojno pri nas. S prometnimi nezgodami smo menda prvi v Evropi. To zato, ker partiji dobijo vozniška dovoljenja brez izpita. Po številu prostitutk in huliganov smo tudi med prvimi.

To je rezultat „samoupravljanja“ vladodržcev v vaši stari domovini! V emigraciji pa molčite! Ali vas tudi to ne prizadene, ko se naši „južni bratje“ v čedalje večjem številu doseljujejo v Slovenijo? Tako: Slovenci v tujino, na njihova mesta pa Eosanci! Če bo to preseljevanje šlo naprej s takim tempom kot zadnja leta, bomo kmalu imeli v srcu Slovenije, v Ljubljani, edini jezik srbohrvaščino.

Toliko za sedaj. In še to: Vojaštvo se tukaj pripravlja na gverilsko vojskovanje. Bivši partizani pa menda zbirajo ljudi in orožje po gozdovih za obrambo pred Rusi. Izgleda, da bo v prihodnje prišlo še do presenečenj.

Prav lep pozdrav...

L - ik.

Buenos Aires, november 1968.

...Vaša beležnica „Kolaboraterji... Junaki“ na str. 317/8 TABORA št. 11 je pravi žebelj v čelo. — Češkoslovaška tragedija je dokončno postavila na glavo vse umetno zgrajene pojme minulih 25 let in neusmiljeno razgalila pravo resnico. Edino, kar se mi zdi, da ste v svojem komentarju k citatom pozabili omeniti, je to, da so Čehi in Slovaki drugačne vrste ljudje kot mi. Njim je bilo med vojno zadosti enih Lidic! Pri nas pa je Rašica bila šele iskra, ki je zanetila požar širom naše domovine. In kolikor vem jaz, je bila tam KP mnogo bolj pomembna in bolje organizirana kot pri nas... Tudi sedaj jim je bilo manj kot 30 mrtvih zadosti, da so se potuhnili v pasivno resistenco — dokler ne napoči zares ugodna priložnost. Med tem časom pa nikomur — razen seveda suženjsko Moskvi predanih komunistov — ne pride na misel, da bi gen. Svobodi ali Dubčeku delal težave, kaj šele, da bi ju blatil in jima celo polena metal pod noge. — Kako pa je bilo pri nas z gen. Rupnikom? Celotisti, katerim je bilo Rupnikovo „kolaboraterstvo“ najbolj koristno, so mu zmetali največ polen pod noge in ga do današnjih dni najbolj blatili. Še tisti ki pravimo, da razumemo medvojne dogodke, nekako sramežljivo povešamo oči kot namišljene device, kadar bi bila potrebna krepka beseda. — Oprostite, ampak tudi Taboru sem dolžan nekaj besedi: Prav vi, ki pravite, da ste postavili na svetilnik domobransko plamenico, letos, prav ob 25-letnici ustanovitve slovenskega domobranstva, za gen. Rupnika še maše niste dali brati. Tudi kakšnega izrecnega poudarka te 25-letnice pri vaših letošnjih proslavah nisem zasledil. In vendar sta bili tragediji Grčaric in Turjaka samo neizbežni povod za ustanovitev slovenskega domobranstva; kakor je bila tragedija Kosovega polja plamenica, ki je neuglasljivo svetila srbskemu narodu v svobodo...

Pozdrav!

Dr. -er

NA UREDNIŠKI MIZI

Dr. Miha Krek v Argentini. — Ko je bila ta številka TABORA že v tiskarni, je prišel na obisk k Slovencem v Argentini predsednik Narodnega Odbora dr. Miha Krek. O rezultatih tega obiska bomo poročali, ko bodo vidni.

Popravek. — V gradivu za zgodovino turjaške tragedije, objavljenem v 10. številki TABORA, je izpadla predzadnja vrsta prvega odstavka; tako da se zadnji stavek prvega odstavka tega prispevka na str. 284 pravilno glasi: Ugovarjal sem zaradi nepopolnega znanja italijanskega jezika in zaradi nevarnosti, toda on mi je zatrjeval, da ni nikake nevarnosti, ker se razgovor vrši na želje Gambare samega. — Prav tako se v 6. vrsti od zgoraj na strani 285 besedica že pravilno glasi še. — Hvala!

Darovali so:

ZA ZAVETIŠČE

Gerčar Viktor, Munro, namesto cvetja za pok. N. Makovec ..	\$	1.000
Družine: Kraljič, Krušič in Vadnjal mesto cvetja za pok. P. Nagode ..	,,	5.000
Fabjančič Anatol, Godoy Cruz, Mendoza, mesto cvetja za pok. teto Lenarčič	,,	1.000
Brezigar Zoran, Capital, mesto venca za pok. I. Mikolič	,,	10.000
Družina ing. Matičič, V. Ballester, mesto cvetja za pok. I. Mikolič ..	,,	2.000
Čisti dobiček igre Matura, ki se je igrala v Slovenski hiši in s katero se je poslovila od odra ga. Ema Blejec-Kesler, se je po želji ge. Eme daroval za slovensko zavetišče	,,	53.235

(Vse v arg. pesih)

Družina Lavrič iz Ramos Mejía je podarila zavetišču plinski štedilnik. Čisti dobiček Zvezne proslave Tabor ob 25-letnici Grčaric in

Turjaka v Milwaukee	Dol.	600
ZDSPB Tabor	,,	200
Rev. Gaber Franc, ZDA	,,	20

ZA TISKOVNI SKLAD

Prodaja knjig	\$	1.000	Suhadolnik Jože, ZDA ..	Dol.	15
N. N., Hurlingham	,,	100	Veider Edi, ZDA	,,	4
Dimnik Janko, Billingham ..	,,	400	Štepec Slavko, ZDA ...	,,	5
N. N., Hurlingham	,,	400	Omahen Nace, ZDA ...	,,	5
N. N., Lomas del Mirador ..	,,	200	Janežič Stanko, ZDA ..	,,	1
Rus Srečko, Ramos Mejía ..	,,	900	Jezernik Jože, ZDA ...	,,	1,50

SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO DELO VSE SLOVENSKE EMI-
GRACIJE IN NIHČE NE BO IMEL PRAVICE ZASLUG. VSA
PRAVICA BO PRAVICA REVEŽEV, ZASLUGA PA PRIPADA
NAŠIM MRTVIM. SLOVENSKO ZAVETIŠČE BO IZGOVORJE-
NI KOT POMOČI POTREBNIM SLOVENCEM IN ZA VSTOP
NE BO POTREBNA LEGITIMACIJA.

VSEBINA

Navidad	321
Ob 25-letnici Grčaric in Turjaka	322
Adventna misel (Rev. I. L.)	324
Prvi december 1918 (Dušan Dimnik)	326
Hočemo popolno svobodo (P. B.)	328
Apokaliptični jezdec (P. K.)	330
Obrekovanje beguncev (-e -m)	331
ZA ČIŠČENJE POJMOV	
Samo še gospodarstvenik — in nič več (P. B.)	334
Kočljivo vprašanje (F. G.)	336
Politična izolacija v Sloveniji? (-e -k)	337
H KNJIGI „SVETI URH“	
Resnica o Sv. Urhu (R. S.)	339
IZ DRUŠTEV	342
Čibej Pavle (Savo)	345
IZ RDEČEGA RAJA	
Socialno zavarovanje v Sloveniji (Jonec)	346
Molitev (Mihael)	348
ZA BELEŽNICO	349
IZ PISEM	350

Correo Argentino Sucursal Villa Madero (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1133
	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2619